



FER IGRA

Broj 3. | Podgorica, mart 2014.

Revija Sindicata profesionalnih fudbalera Crne Gore

DR VESNA SIMOVIĆ-ZVICER
**FUDBALERI SU
NAJMANJE
UPOZNATI
SA SVOJIM
PRAVIMA**

*Danas je SPFCG
nezaobilazan faktor u
kreiranju ambijenta za
rad sportista u CG*



TEMA BROJA
SARADNJA U REGIONU

VEŽU nas isti PROBLEMI

Za magazin govore: Dario
Šimić (Hrvatska) i Mirko
Poledića (Srbija)

strane 4, 5, 6 i 7



**11 FIFPRO IZABRAO TIM GODINE
veličanstvenih**

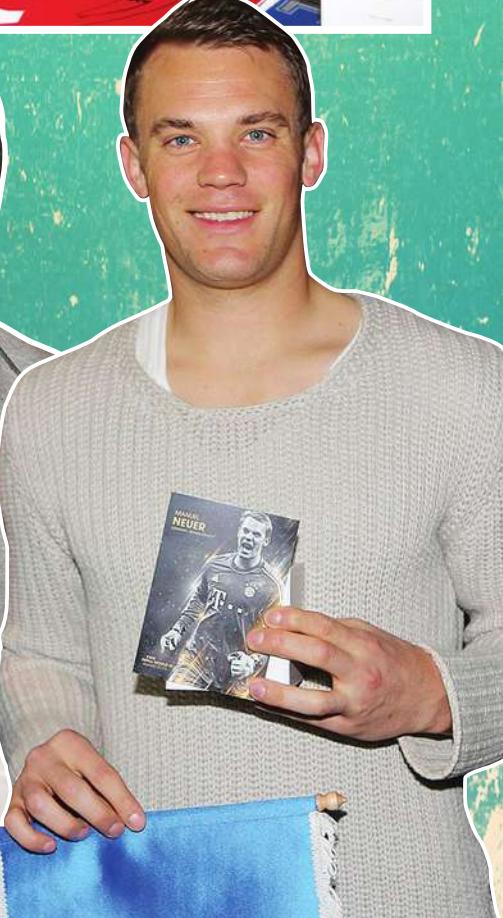
strane 8-9



SALVADOR
KABANJAS

**Od
zvijezde
do
pekar**

strane 12-13



Željko Janović, predsjednik Sindikata profesionalnih fudbalera

Uz našu pomoć svi vaši PROBLEMI BIĆE RIJEŠENI

Spoj naših i institucija Fudbalskog saveza garantuju fudbalerima fer tretman i ne postoji šansa da fudbaler ne bude maksimalno zaštićen, ukoliko je dokumentacija koju posjeduje validna. Važno je napomenuti da sa Fudbalskim savezom Crne Gore imamo izuzetnu saradnju i međusobno razumijevanje, postali smo pravi partneri, jer je jasno da su igrači najvažniji

Poštovani fudbaleri,

Januar i februar bili su mjeseci u kojima je Sindikat profesionalnih fudbalera imao mnogo aktivnosti i posla. Tako je to tokom prelaznih rokova – konstatovali smo probleme, riješili mnogo slučajeva u kojima su igrači bili oštećene strane, ali znamo i da nismo bili upoznati baš sa svim nepravilnostima koje su ugrožavale status igrača...

Razlog je – što i sami igrači, čini se, još imaju neku vrstu kočnice da nam se na vrijeme obrate za pomoć, a ne samo kada više nemaju izlaza.

Podsjećamo vas da su naša vrata uvijek otvorena, ne samo u vrijeme prelaznog roka, ili kada se problem nagomilaju. Pozivamo vas da nam se obratite ne samo za pomoć, već i za savjet. Jer, dobar savjet – a mi vam ga uvijek možemo dati – često može da predupriredi problem. Pravovremena reakcija može i vama i nama da olakša posao i spriječi gomilanje problema...

Sindikat profesionalnih fudbalera je prava adresa za sve vas i zbog činjenice da smo nezaobilazan, pa i najvažniji faktor, u pravnim fudbalskim procesima. Ako igrač ima problem sa klubom i obrati se nama, mi angažujemo naše advokate, koji prave tužbu, a Sindikat određuje i arbitra u okviru Arbitražne komisije Fudbalskog saveza Crne Gore. Plan SPF CG je da u narednom period bude više arbitara delegiranih od strane Sindikata, čime se i našim članovima nudi više opcija.

Taj spoj naših i institucija Fudbalskog saveza garantuju fudbalerima fer tretman i ne postoji šansa da fudbaler ne bude maksimalno zaštićen, ukoliko je dokumentacija koju posjeduje validna. Važno je napomenuti da sa Fudbalskim savezom Crne Gore imamo izuzetnu saradnju i međusobno razumijevanje, postali smo pravi partneri, jer je jasno da su igrači najvažniji... Bez vas ne bi bilo ni fudbala...

Takođe, ukoliko je riječ o nekom specifičnom slučaju, punom pravnih zavrzlami, Sindikat može da se obrati za pomoć našoj krovnoj organizaciji – FIFPro – čiji su nam advokati na raspolaganju.

laganju za svaku pravnu pomoć i savjet... Time je krug zatvoren i, zaista, mislim da zaštita vaših prava ne može da bude veća. Mislim da polako i klubovi prihvataju realnost da iza vas stoji moćna organizacija, kakva je FIFPro, da je Sindikat profesionalnih fudbalera, iako mlada institucija, postao veoma uticajan faktor na fudbalskoj sceni Crne Gore...

Prema tome, mi smo prava adresa za vas, ali, ponavljam – ne samo tokom prelaznih rokova i kada nemate drugi izlaz, javite nam se kada su problem, naizgled, sitni i "podnošljivi", kada čujete obećanja da će biti riješeni, a možda samo slutite da baš i neće biti tako...

Od svoga osnivanja, Sindikat profesionalnih fudbalera ima izuzetnu komunikaciju i saradnju sa organizacijama u zemljama okruženja. Naravno, saradnja je intezivirana našim prijemom u svjetsku FIFPro organizaciju...

U gotovo svakodnevnom smo kontaktu sa predstavnicima sindikalnih organizacija nama bliskih zemalja, putem video konferencija razmjenjujemo mišljenja i iskustva, pomažemo jedni drugima... S obzirom da je riječ o većim zemljama, te činjenici da su sindikalne organizacije osnovane ranije nego u Crnoj Gori, logistička pomoć koju dobijamo od njih zaista nam je od velike koristi...

Vežu nas zajedničke stvari i problemi, jer su problem fudbalera u zemljama bivše Jugoslavije slični, čak i isti... Eto, i u Sloveniji i Hrvatskoj, koje su članice Evropske unije, događa se da fudbaleri ne primaju zarade na vrijeme, da njihov status u društvu nije najbolje i najjasnije definisan...

Ali, problema takve vrste ima i u Španiji, fudbalski svijet ostao je u šoku kada su igrači Rasinga iz Santandera odbili da igraju meč Kupa, zbog nagomilanih dugova.

Niko nije osudio njihov potez, stigla im je podrška sa svih strana, kao još jedna potvrda su fudbaleri mogu da budu rivali na terenu, ali da su ujedinjeni kada su problemi u pitanju...

I to je jedan od razloga zbog kojih je fudbal i više od sporta...



DARIO ŠIMIĆ, PREDSJEDNIK NOGOMETNOG SINDIKATA HRVATSKE

Većina igrača u Hrvatskoj nema ni za hljeb

Dario Šimić je legenda hrvatskog fudbala, igrač sa najviše nastupa u dresu „vatreñih“ – tačno 100, nekadašnji fudbaler italijanskih giganata – Interia i Milana... Beskompromisni defanzivac, veliki borac...

Takav je bio igrač, takav je i sada na novoj funkciji – bori se za prava hrvatskih fudbaleri kao predsjednik Hrvatskog udruženja Nogometni sindikat (HUNS).

U razgovoru za naš magazin priča o radu udruženja koje vodi, problemima sa kojima se fudbaleri suočavaju, načinu na koji se rješavaju...

„Hrvatska udruga Nogometni sindikat osnovana je 2010. godine, u svjetsku krovnu organizaciju FIFPro primljeni smo dvije godine kasnije. HUNS je osnovan jednostavno zato što se to činilo prijeko potrebnim, kao posljedica osluškivanja potreba i stanja u hrvatskom fudbalu. Želimo da izmjenimo iskrivljenu sliku o hrvatskim fudbalerima. Smatra se, naime, da žive u blagostanju, ali većina igrača u našim klubovima gotovo da nema ni za hljeb, klubovi su im dužni novac i mali su izgledi da će bilo što naplatiti. Želimo uspostaviti partnerski odnos s Hrvatskim nogometnim savezom i Udrženjem prvoligaša, jer samo čisti odnosi jamče boljšak fudbala i zaobilaženje novih afera, kakva je bila „Afera ofsajd“, kaže Šimić.

Da li su hrvatski fudbaleri prepoznali značaj sindikalnog udruživanja?

„Hrvatski igrači prepoznali su značaj sindikalnog udruživanja, dva puta godišnje, svake godine, posjećujemo klubove i u stalnom smo kontaktu sa igračima. Pruzamo im pravnu pomoć, edukujemo ih, organizujemo kampove za igrače bez ugovora, jednom

godišnje sastajemo se sa svim kapitanima i njihovim zamjenicima.“

Koji su najveći problemi hrvatskih fudbaleri?

„Neplaćanje je najveći problem u našem fudbalu i u tome prednjačimo u Evropi. Igrači su trenutno zaposleni kao zanatlije i dužni su državi plaćati doprinose za penzijsko i zdravstveno osiguranje. Većina klubova, nažalost, ne isplaćuje svoje obveze prema igračima, veliki broj igrača je u arbitražnim postupcima i traže dospjela potraživanja od klubova. Nažalost, veliki broj igrača ima samo srednju školu i nakon prestanka igračke karijere jako se teško zapošljavaju.“

Kako rješavate probleme, da li ste zadovoljni efikasnošću?

„Zadovoljni smo sa efikasnošću rješavanja problema, ali postoji još mogućnosti i prostora za napredak i za daljnja poboljšanja. Hrvatska udruga Nogometni sindikat maksimalno se trudi da implementira FIFA i UEFA pravila u hrvatski nogomet.“

Da li su se nakon njihovog udruženja u sindikat problemi smanjili, ili se makar brže rješavaju?

Probleme koje su igrači do sada imali definitivno su se smanjili. Igračima se pružaju pravna pomoć, savjetovanja, edukacija, or-



ganizuju se kampovi za igrače koji nemaju ugovore, igrače se informišu o štetnosti namještanja utakmica. Dogovorena je nezavisna arbitraža, što znači da HUNS predlaže trojicu arbitražnih sudsija, isto koliko i HNS. Danas je situacija puno bolja nego prijašnjih godina, ali još uvijek ima prostora za napredak.“

Kakav je odnos sindikata sa klubovima i kakva je saradnja sa Hrvatskim nogometnim savezom?

„Hrvatska udruga Nogometni sindikat korektno saraduje sa svim klubovima u Prvoj hrvatskoj ligi. Godišnje dva puta obilazimo klubove, razgovaramo sa igračima, pružamo im pravnu pomoć, informišemo ih o našim aktivnostima. Trenutno vodimo konstruktivni dijalog sa HNS-om u vezi implementacije minimalnih uslova standardnog ugovora i statusa nogometnika.“

Da li su problemi hrvatskih fudbalera slični problemima koje imaju fudbaleri iz zemalja regionala i da li ste zadovoljni saradnjom sa sindikatima iz okruženja?

Vrlo smo zadovoljni saradnjom sa sindikatima iz okruženja, u stalnim smo i čestim kontaktima sa sindikatima iz Slovenije, Srbije, Crne Gore i Makedonije. Razmjenjujemo iskustva, te pružamo jedni drugima podršku i pomoć u radu.“

Koliko za hrvatske fudbalere znači ulazak Hrvatske u Evropsku uniju?

„Ulaskom Hrvatske u Evropsku uniju većina mladih domaćih igrača odlučila je potražiti svoj angažman u klubovima širom Evropske unije, igrači iz Hrvatske više nisu stranci u evropskim klubovima. Ono što bismo ulaskom u EU svakako trebali maksimalno iskoristiti su strukturni fondovi Evropske unije.“

„Neplaćanje je najveći problem u našem fudbalu i u tome prednjačimo u Evropi. Igrači su trenutno zaposleni kao zanatlije i dužni su državi plaćati doprinose za penzijsko i zdravstveno osiguranje.“

„Većina klubova, nažalost, ne isplaćuje svoje obaveze prema igračima, veliki broj igrača je u arbitražnim postupcima i traže dospjela potraživanja od klubova.“



Želim da pomognem mlađim igračima

Zbog čega ste nakon završetka karijere ostali u fudbalu na ovaj način, a ne kao većina igrača vaše reputacije i iskustva - da postanete trener, direktor, agent...?

„Nakon završetka moje profesionalne igračke karijere odlučio sam pomoći novim mlađim naraštajima u njihovim karijerama, edukovati ih i prenijeti im moja vlastita iskustva. Zajedno sa svojim saradnikom, sekretarom Udrženja Mariom Jurićem, koji je, takođe, bio aktivni profesionalni igrač radim na boljitu i poboljšavanju situacije u hrvatskom fudbalu.“



**MIRKO POLEDICA,
PREDSJEDNIK SINDIKATA
PROFESIONALNIH
FUDBALERA SRBIJE**

Besparica je pokretač svih problema

Fudbaleri su proizvođači rezultata za jedno sa svojim trenerima i kao najbitniji dio fudbala moraju imati jednak prava kao i drugi učesnici u fudbalu, kaže u razgovoru za "Fer igru" predsjednik Sindikata profesionalnih fudbaleri Srbije, Mirko Poledica.

Sa kojim se problemima najčešće suočavaju fudbaleri u Srbiji?

- Fudbaleri u Srbiji imaju kompleksne probleme za čije objašnjenje ne bi bilo dovoljno ni nekoliko sati razgovora. Sva dešavanja iz prošlosti i loš rad fudbalskih organa doveli su do toga da je fudbal na našim prostorima u veoma lošoj situaciji. Nisu se ispratili moderni razvojni tokovi, malo se koriste moderne tehnologije, fudbalski radnici nisu radili na sebi. U takvim okolnostima nije bilo investicija u fudbal, zakoni nisu omogućili olakšice za sport pa je logično da je besparica pokretač svih problema.

Kako ih rješavate?

- Jedini način da se riješe problemi fudbaleri je dijalog između Fudbalske federacije, nadležnih ministarstava klubova i predstavnika igrača. Fudbaleri su proizvođači rezultata zajedno sa svojim trenerima i kao najbitniji dio fudbala moraju imati jednak prava kao i drugi učesnici u fudbalu. Mi u Srbiji smo napravili velike pomake i situacija je iz godine u godinu sve bolja. Za razliku od nas, vi u Crnoj Gori imate predsjednika Fudbalskog saveza koji je bio profesionalni

fudbaler i koji odlično razumije probleme fudbaleru. Prepostavljam da je rješavanje problema u takvim okolnostima lakše.

Da li su se nakon udruženja fudbaleru u Sindikat problemi smanjili, ili se makar brže rješavaju?

- Prije osnivanja Sindikata fudbaleru u Srbiji, nemoguće je bilo naplatiti novac od klubova i kada su fudbaleri imali konačne presude nadležnih organa. Tokom 2011. godine uspjeli smo da izmijenimo sve fudbalske propise i implementiramo FIFA propise uz poštovanje domaćeg zakonodavstva.



Danas klubovi kao i svuda mogu da ostanu dužni ali ako postoji konačna presuda klubovi u slučaju neplaćanja ne mogu da registruju nove igrače. Novi propisi vratili su nadu fudbalerima ali nisu dovoljno opametili klubove da ne potpisuju nerealne ugovore. Zbog te činjenice većina klubova ima velike poteškoće sa blokiranim računima. Finansijske politike klubova još uvijek ne prate moderne tokove fudbala i pozitivne propise.

Kakav je odnos sindikata sa klubovima i kakva je saradnja sa Savezom?

- Saradnja našeg sindikata sa savezom

Fudbal je za nas uvijek iznad političkih i vjerskih pitanja

Da li ste zadovoljni saradnjom sa sindikatima iz okruženja?

- Naša saradnja sa sindikatima sa prostora bivše Jugoslavije je odlična. Jedni drugima smo velika podrška i uvijek na usluzi. Kod nas ne postoje politička i vjerska pitanja, fudbal je uvijek iznad tih malograđanskih stvari zbog koje smo svi zajedno posljednjih 20 godina mnogo propatili. Zbog toga sve naše kolege iz bivše Jugoslavije i okruženja uvijek mogu da računaju na našu pomoći i podršku a svi zajedno treba da radimo još više kako bi povratili ugled koji smo nekada imali u fudbalskom svijetu.



ŽELJKO DAMJANOVIĆ, POTPREDSJEDNIK SINDIKATA PROFESIONALNIH FUDBALERA CG



Saradnja je neophodna ako želimo naprijed

Sindikat je profesionalna organizacija koja ima za cilj da brani zajedničke interese svojih članova. Slobodan sam da konstatujem da konačno sazrijeva svijest sportista, u ovom slučaju fudbalera o značaju Sindikata u zastupanju njihovih interesa u toku karijere, a nerijetko i kasnije.

Snaga svakog pravog Sindikata se ogleda najviše u solidarnosti, jedinstvu i masovnosti. Svi ovi elementi izuzetno dobijaju na značaju ako se prošire i izvan granica države u kojoj Sindikat djeluje. Ono čime smo zadovoljni kao SPFCG je uspostavljanje dobre saradnje sa zemljama u okruženju, kao što su Srbija, Slovenija i Hrvatska. U budućnosti ćemo voditi računa da ta saradnja sa zemljama u okruženju bude svakim danom na višem nivou, jer je to svakako neophodno želimo li ići naprijed u svojim zadacima i zadovoljavati sve zahtjevne norme u razvoju koje iziskuje naša organizacija.

U mnogome nam je posao olakšan zbog

sličnih ako ne i istih problem u svim zemljama okruženja. Nepotrebno je naglašavati koliki broj igrača iz jedne države igra u drugoj, ali želimo da naglasimo da su svakom od njih vrata Sindikata u državi u kojoj igra širom otvorena i prečica da se obrati svom matičnom Sindikatu.

Naravno, igrači iz ovih država koji igraju na prostoru Crne Gore svaki svoj problem mogu da iznesu nama, a naša je dužnost da prvo obavijestimo njihov matični Sindikat i ako smo potrebi da uđemo u zajedničko rješavanje problema.

Dosadašnja razmjena iskustava sa zemljama u regionu može samo da bude plus u daljem radu, a nadamo se još boljoj i tješnjoj saradnji i unapređenju odnosa zbog obostrane koristi. SPFCG će se truditi da u narednom periodu bude što bolji, a zbog situacije koja se nameće sama po sebi mislimo da ćemo biti čak i neophodni.

Autor je bivši fudbaler Sutjeske, Budućnosti i Vojvodine

je zadovoljavajuća, često se sastajemo, učestvovali smo u izmjenama i dopunama svih propisa. Oformili smo tim najboljih stručnjaka iz oblasti sportskog prava i po tome smo jedinstveni u Evropi. Kao što to biva u poslovnim odnosima, saradnja sa Savezom je promjenljiva ali primjetna je želja vodećih ljudi Saveza da svi učesnici u fudbalu imaju jednak prava. Saradnja sa klubovima nije dobra. Naša Zajednica Super lige ne radi dobro, ne proizvodi novac za svoje klubove, prava na upotrebu lika igrača i TV prava praktično ne postoje. Njihovo prisustvo u fudbalu praktično ne postoji. Ako neko nije sposoban da uredi svoj klub onda je neizvodljivo da to učini u Zajednici klubova. Zajednica mora da se profesionalizuje i da više radi na imidžu fudbala. Njihova odgovornost je velika a proizvodnja nikakva.

Možete li a uporedite probleme fudbalera u Srbiji sa problemima koje imaju fudbaleri iz zemalja regiona?

- Fudbaleri u Srbiji imaju slične ili iste probleme kao i zemlje iz okruženja. Niske i neredovne plate, neplaćene poreze i doprinose na plate po osnovu kojih teško ostvaruju pravo na penziju, nepostojanje kolektivnog ugovora koji bi biće regulisao odnose između klubova i igrača i prije svega nemogućnost jednostranog raskida ugovora sa opravdanim razlogom. Igrači su radnici i kao takvi moraju imati ista prava kao i drugi radnici, pravo na rad, pravo na zaradu i pravo na slobodu kretanja.

FIFA I FIFPRO IZABRALI NAJBOLJI TIM U 2013. GODINI

VELIČANSTVENI

Svjetski sindikat profesionalnih fudbalera (FIFPro), u saradnji sa Svjetskom fudbalskom federacijom (FIFA) izabrao je najbolji tim u 2013. godini.

U najširoj i najmerodavnijoj anketi koju je moguće sprovesti sabrani su glasovi preko 50 hiljada fudbalera iz svih krajeva svijeta, uključujući i Crnu Goru.

Sa šireg spiska od 55 igrača koji su obilježili prošlu godinu, „filter“ je prošlo idealnih 11 - najboljih među najboljima.

To su golman **Manuel Nojer** (Bajern), odbrana **Dani Alveš** (Barselona), **Serhio Ramos** (Real Madrid), **Tijago Silva** (Pari Sen Žermen), **Filip Lam** (Bajern), vezni igrači **Andres Iniesta** (Barselona), **Ćavi** (Barselona), **Frank Riberi** (Bajern) i napadači **Lionel Mesi** (Barselona), **Kristijano Ronaldo** (Real Madrid) i **Zlatan Ibrahimović** (Pari Sen Žermen).

Idealnih 11 predstavljaju kombinaciju šest „veterana“ i pet „rukija“, odnosno igrača koji su se po prvi put našli u najboljem timu.

Mesi i Ronaldo (po sedam puta bili u najboljem timu) znaju sve o ovoj nagradi, baš kao i Ćavi (šest puta), Iniesta (5), Serhio Ramos (4) i Dani Alveš (4). Za razliku od njih, Nojer, Lam, Tijago Silva, Riberi i Ibrahimović su premijerno uvršteni u idealnih 11.

- Velika je stvar biti u najboljem svjetskom timu. Ovo nije priznajnje samo za mene, već i za moj tim, Pari Sen Žermen – izjavio je Zlatan Ibrahimović. Golman Bajerna Manuel Nojer bio je takođe ponosan...

- Kada ste mlađi, sanjate da postanete profesionalni fudbaler. Kada to postanete, maštate o nečemu kao što je ova nagrada. Zaista sam presrećan.

Najbolji tim proglašen je 13. januara na gala svečanosti u Cirihu, na kojoj je u organizaciji Fife dodijeljeno i najveće individualno priznanje u svijetu fudbala, Zlatna lopta.

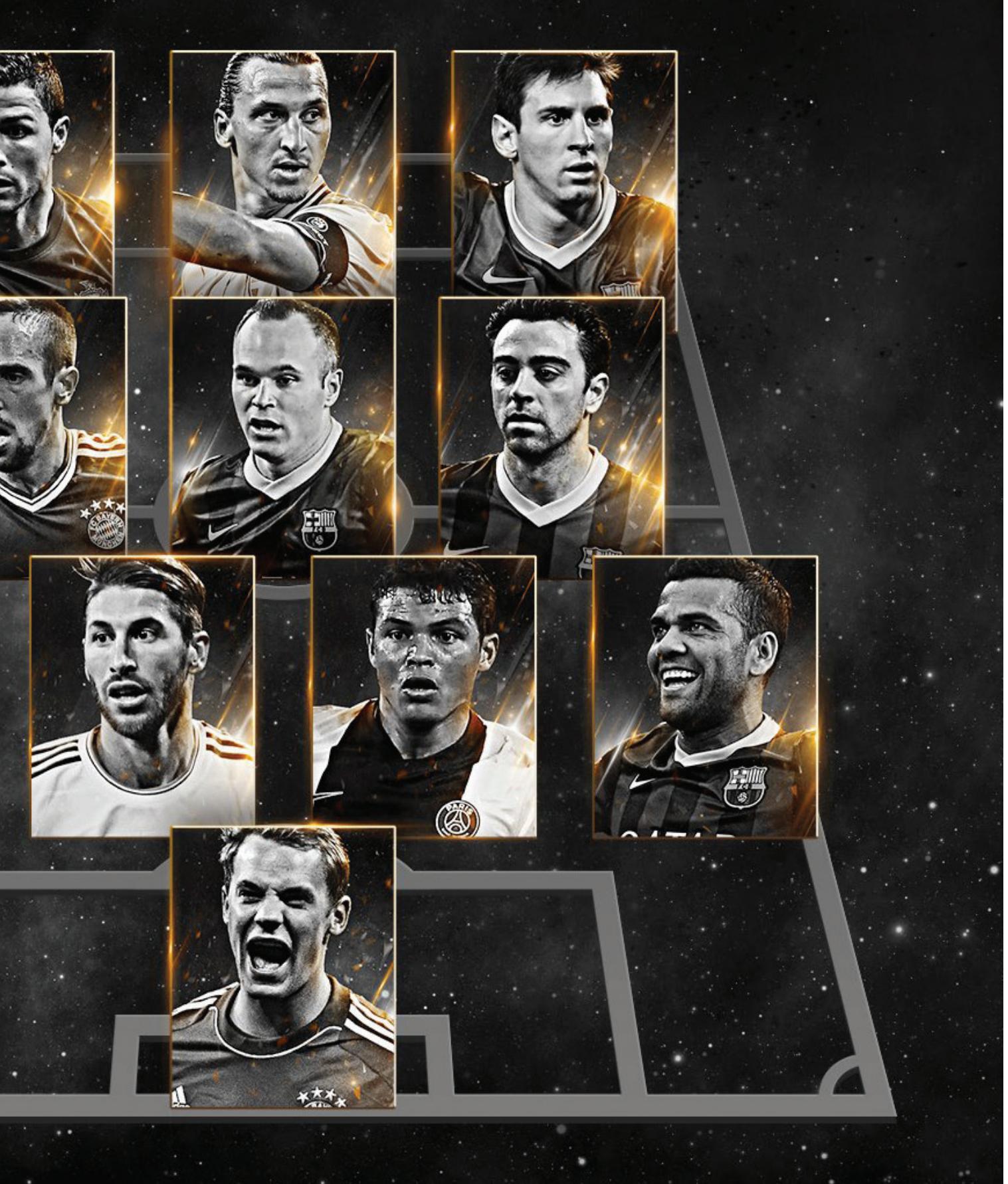
Za najboljeg fudbalera u 2013. u anketi u kojoj su učestvovali nacionalni selektori, kapiteni i novinari izabran je Portugalac Kristijano Ronaldo, koji je trijumfovao ispred Lea Mesija i Franka Riberija.

„Mnogo rada, odricanja i prolivenog znoja je ugrađeno u ovu nagradu, zato mi ona mnogo znači“, kazao je Ronaldo prilikom dodjele nagrade.

Svjetska fudbalska federacija je od 2009. godine povjerila Sindikatu profesionalnih fudbalera da bira najbolji tim na svijetu. Od tada je izbor FIFPro ujedno i zvanični izbor Fife.

Anketu među našim igračima sproveo je Sindikat profesionalnih fudbalera Crne Gore (SPFCG).





Priča o ljubavi i entuzijazmu

„Mi smo pioniri, ali nam je srce puno kada vidimo da u Crnoj Gori postoji sve više klubova i sve više djevojčica i djevojaka koje se bave fudbalom. Mi smo svi na istom zadatku – da popularišemo i osnažimo ovaj sport“, kaže Jauković.

Kada se pomene ženski fudbal u Crnoj Gori prva asocijacija za one koji prate sve dešavanja u najvažnijoj sporednoj stvari kod nas svakako je nikšićki Ekonomist.

To je klub od koga je, praktično, i počela jedna od najljepših fudbalskih priča u našoj državi. Grupa entuzijasta i djevojčica prije desetak godina krenuli su u gotovo nemoguću misiju da u Crnoj Gori razviju sport kojim se Crnogorce nikada nisu organizovano bavile.

I uspjeli su – Ekonomist sada igra kvalifikacije za Ligu šampiona, Crna Gora ima

nacionalne selekcije, koje učestvuju u međunarodnim takmičenjima...

„Počeli smo od nule, u zemlji koja nije imala tradiciju u ženskom fudbalu, ali smo vjerovali u našu priču i sada ponosno možemo da uživamo u plodovima našeg rada. Pod uživanjem ne smatram, međutim, i opuštanje i razmišljanje da smo napravili sve što smo mogli. Naprotiv, idemo dalje, imamo velike planove“, kaže trener Ekonomista Zdravko Jauković.

Ekonomist daje najviše igračica za nacionalne selekcije, to je klub koji godinama radi organizovano i koji, kako kaže Jauković, na



nekni način „tjera“ ostale da prate ritam...

„Mi smo pioniri, ali nam je srce puno kada vidimo da u Crnoj Gori postoji sve više klubova i sve više djevojčica i djevojaka koje se bave fudbalom. Mi smo svi na istom zadatku – da popularišemo i osnažimo ovaj sport“, kaže Jauković.

Da se u Ekonomistu radi ozbiljno i stručno, da nema improvizacije i da „projekat“ nije kratkog daha govori i to što klub ima i mlađe selekcije, u gotovo svim uzrastima...

„Naše djevojčice igraju u ligi za pjetliće Srednje fudbalske regije, dakle igraju protiv dječaka, dok djevojčice rođene 2001, 2002. i 2003. nastupaju u Đetić ligi u Nikšiću. I one su, dakle, prisutne u takmičenju. Nаравно, naš seniorski tim je šampion Crne Gore, ali i seniorski tim je relativan pojam,

Prvi transferi

Djevojke iz Ekonomista stekle su i reputaciju u regionalnim okvirima. Tako su, nedavno, iz Nikšića transfere napavile Ermisa Kuč i Sladana Bulatović.

“Ermisa sada igra u Sarajevu, a Sladana u Banjaluci. U Bosni i Hercegovini je jače klupsko takmičenje nego kod nas, naravno das mo im izašli u susret. One su izuzetno talentovane djevojke, a u jakim utakmicama nadgradite talent i dobiti samopouzdanje, koje će mnogo značiti našem nacionalnom timu u nastavku kvalifikacija za Svjetsko prvenstvo”, ističe Jauković.





Liga šampiona pred domaćom publikom?

U narednom izdanju Lige šampiona, Ekonomist ima jedan cilj – da dobije organizaciju kvalifikacionog turnira.

„Pred našom publikom imali bismo više šansi da dođemo do prve pobjede na međunarodnoj sceni. Ali, organizacijom turnira dobili smo mogućnost da zaradimo novac, koji bismo uložili u razvoj našeg kluba. Radimo kao volonteri, pravi entuzijasti, ne želimo da zaradimo za nas, već za klub i djevojke, koje obožavaju fudbal i žele da napreduju, i zbog sebe i zbog kluba, ali i zbog reprezentacije“, ističe Jauković.

s obzirom da nam je najstarija igračica rođena 1994. godine“, kaže Jauković. Ekonomist je zaisata krenuo od nule, ističe Jauković.

„U našem seniorskom timu igraju djevojke koje su u ovom klubu napravile i prve korake, prije 7-8 godina. Sada su one seniorske reprezentativke, a mi se trudimo da im omogućimo najbolje moguće uslove. Kod nas nema pauze, nedavno smo išli na turnire u Bosnu, Srbiju i Hrvatsku, ne želimo da ih ograničimo na lokalne okvire, već želimo da napreduju.“

A napredak je očigledan. Ekonomist je u ljeto 2012. godine debitovao u kvalifikacijama za Ligu

šampiona i doživio tri ubjedljiva poraza. Godinu kasnije turnir u Portugalu završio je sa dva remija i porazom od Ciriha, koji je u osmini finala eliminisan od moćne Barselone.

„Igrali smo neriješeno sa šampionima Farskih ostrva i Portugala, a samo zbog neiskustva nismo slavili u tim utakmicama. Od Ciriha smo poraženi 4:1, primivši tri gola u posljednjih 15-ak minuta. Za tako mladu ekipu, sa „lokalnim“ djevojkama, to su rezultati za divljenje. Napredak je ogroman, imamo mnogo razloga da budemo optimisti uoči narednog takmičarskog ciklusa“, ističe Jauković.

KAO SVUDA U EVROPI

Osnovan ženski odbor

Krajem januara u Podgorici održan je osnivački sastanak ženskog odbora Sindikata profesionalnih fudbalera Crne Gore (SPFCG). Za predsjednicu je izabrana fudbalerka nikšićkog Ekonomista Jovana Mrkić.

Na prvom sastanku u Podgorici su dogovorene i aktivnosti u vezi sa edukacijom, kolektivnim osiguranjem i regionalnom saradnjom.

„Drago mi je što sam izabrana za predsjednicu ženskog odbora SPFCG. Ovo je tek početak i očekujem da ćemo uspješno realizovati planirane aktivnosti, a razvojem ženskog fudbala uporedno će se razvijati i ženski odbor pri SPFCG“, rekla je Mrkić.

Predsjednik SPFCG Željko Janović kazao je da je ženski fudbal u Crnoj Gori još u inicijalnim fazama razvoja.

“Crnogorski ženski fudbal je sada na amaterskom nivou i ne može se govoriti o klasičnom sindikalnom organizovanju fudbalerki, ali su učesnici sastanka mišljenja da će kroz ovaj oblik udruživanja poboljšati njihov status, a mjere i koraci koje se do tada realizuju na polju edukacije, osiguranja i drugih aspekata naših aktivnosti samo će pomoći našim fudbalerkama”, kazao je Janović.

Sindikat je s pažnjom pratilo dosadašnji razvoj ženskog fudbala u Crnoj Gori. Odata su priznanja selektoru Zoranu Mijoviću i Fudbalskom savezu za ono što su za kratko vrijeme postigli.

“Ubijeden sam da će u budućnosti postići još više uspjeha, a vrata Sindikata će uvijek biti otvorena za naše fudbalerke. Zajedno možemo postići dosta, i Ženski odbor će biti uključen u sve naše aktivnosti, što je uostalom praksa u Evropi“, rekao je Janović.





Imao je sve i uzeli su mu sve

Salvador Kabanjas imao je svijet pod nogama do 25. januara 2010. godine, a sada nema ništa osim život koji gradi od početka.

Kabanjas je bio ikona paragvajskog i južnoameričkog fudbala, dvostruki najbolji strijelac Kopa Libertadores, standardni reprezentativac, kada ga je poznati meksički narko-bos Hoze Balderas Garza upucao u glavu...

Čudom je preživio, čak je i uspio da se vrati fudbalu, iako ljekari nisu uspjeli da mu izvade metak iz glave, smatrajući da bi uklanjanje bilo previše rizično...

Ali, ovo nije priča o njegovom povratku, već o propasti koja je uslijedila, a do koje su ga doveli oni kojima je najviše vjerovao – njegoove, sada već bivše, supruga i menadžer.

I nekada velika fudbalska zvijezda, mladići koji je bio blizu prelaska u Manchester junajted, za život zarađuje prodavajući hljeb u rodnom gradiću Itagui, 30 kilometara udaljenom od Asunsiona. Hljeb koji prave njegovi

roditelji...

„Nastaviću da idem naprijed, da gledam u budućnost i da živim punim plućima“, kaže Salvador.

ŽIVOT KAO BAJKA

Kabanjas je bio superzvijezda meksičke Amerike, do te kobne januarske noći 2010. Bio je zvijezda paragvajske reprezentacije koja se prošetala južnoameričkim kvalifikacijama za Mundijal u Južnoj Africi, i jedan od najvažnijih igrača tima koji je vodio Tata Martino, aktuelni trener Barselone.

„Nekoliko dana prije pucnjave, potpisao sam predgovor sa menadžerskom agencijom i dobio 1,7 miliona eura, kao avans prije transfera u Evropu. Menadžer mi je rekao da idem u Manchester juna-

Brazilci su ga zvali Debeljuca

Koliko je Kabanjas bio cijenjen u Južnoj Americi govori i to da su ga brazilski mediji označili svojeremeno kao najboljeg i najopasnijeg igrača paragvajске selekcije, i dalje mu nadimak u brazilskom stilu – Gordinjo, u prevodu debeljuca...

„Igrao sam za Ameriku protiv Flamenga na Marakani i dao tri gola. Nedugo nakon toga, Paragvaj je igrao protiv Brazila i u nekim novinama je osvanuo naslov – Čuvajte se Gordinja. Bilo je jako simpatično, niko me tako nije zvao“, sjeća se Kabanjas. Bio je dva puta najbolji strijelac Kopa Libertadores, a 2007. godine izabran je za najboljeg fudbalera u Južnoj Americi. Prije i poslije njega nagradu su osvajali Nejmar, Rikelme, Veron, Tevez, Kafu...



jted, a Amerika mi je udvostručila zaradu i dala dva stana – jedan u Meksiku sitiju, a drugi u ljetovalištu Kankun. Moj život je bio bajka“, priča Salvador.

PREVARA

Nakon što je čudom ostao živ, kada se probudio iz kome i oporavio shvatio je da je ostao bez ičega – njegova supruga Marija Lorphija prepisala je svu nepokretnu imovinu na sebe, račune prebacila na svoje ime, uz, kako kaže Salvador, pomoći menadžera i advokata.

„Otiskom mog prsta, koji su uzeli dok sam bio nesvesnom stanju, uzeli su mi sve što sam stvorio. Ali, ja će nastaviti pravnu bitku, iako nemam ničiju pomoći“, kaže on.

Marija Lorphija sada živi u kući čija se vrijednost procjenjuje na pet miliona dolara, sa njihovo dvoje djece Džejmsom (13) i Ivonom (9).

„Miran sam, jer znam da moja djeca imaju sve. Za njih sam se borio kroz život i bolje ja da patim nego oni“, kaže Salvador.

„Moj sin je dva puta bio žrtva. Jednom je njegova karijera zaustavljena nasilno, a onda su mu uzeli sve, na prevaru“, kaže njegov otac Dionisio.

FUDBALER I PEKAR

Salvador se, nakon nesreće, vratio fudbalu, počeo da igra za klub „12. oktobar“ iz Itague, koji se tada takmičio u trećoj paragvajskoj ligi, a njegovim dolaskom prešao je put do elitnog ranga. Kabanjas je igrao povremeno, uz specijalno odobrenje ljekara, koji su mu savjetovali da ne udara



loptu glavom, s obzirom da se u njoj još nalazi metak koji je ispalio meksički narkobos.

Ali, nema novca u paragvajskom fudbalu, tako da Salvador svako jutro ustaje u četiri sata, pomaže roditeljima da spreme hljeb i raznosi ga po gradu...

„Ljudi me prepoznaju, pričamo o fudbalu najčešće... Ja sam zahvalan Bogu što sam još živ, i želim da nastavim da se borim. Uživam u ovome što radim i vjerujem da će sve ponovo biti kako treba, iako trenutno nemam mnogo – osim roditelja i ove pekarare“, kaže Kabanjas.

ZABORAVLJEN I SAM

Iako je od nekadašnjeg kluba – Amerike, za koju je igrao od 2006. godine do ranjanja – dobio obećanje da će mu pomoći da se izvuče iz teške finansijske situacije, pomoći nije stigla. Nema pomoći ni od paragvajskog fudbalskog saveza, i pored kultnog statusa u reprezentaciji za koju je upisao 44 nastupa, uz 10 golova.

„Izgleda da znaju za mene, samo kada sam im potreban“, kaže Kabanjas.



ASTANAK SPFCG I FSCG

Zaštita fudbalera na prvom mjestu

Rukovodstvo Sindikata profesionalnih fudbalera Crne Gore (SPFCF) sastalo se sa generalnim sekretarom FSCG Momjom Đurđevcem i šefom pravnog odjeljenja Mladenom Ivanovićem.

Na sastanku se diskutovalo o unapređenju rada arbitražne komisije, zakonskoj obavezi osiguranja fudbalera i mjerama koje treba preduzeti u cilju pune implementacije minimuma zahtjeva za standardne ugovore za igrače u profesionalnom sektoru fudbala.

Obje strane bile su složne da je dosadašnja praksa potvrdila opravdanost osnivanja Arbitražne komisije FSCG, o čemu govore mjerljivi rezultati. Učesnici sastanaka su takođe saglasni da je praksa pokazala i da postoji potreba za unapređenje rada Arbitraže u smislu skraćivanja rokova kada su u pitanju raskidi ugovora, i da je u narednom periodu potrebno naći adekvatan model kako bi se i na taj način unaprijedio rad Arbitraže.

“Na sastanku je izneseno mišljenje da ni klubovi ni igrači nisu svjesni koliko je značajno osiguranje od posljedica povreda zadobijenih na treningu u smislu da su iznosi na koje se igrači osiguravaju mali, a da povećanje istih ne bi uticalo na finansijske prilike u klubu, bez obzira na tešku ekonomsku situaciju.

S druge strane, pozitvni efekti povećanja iznosa uplate za osiguranje imaju multiplicativni karakter, ne samo u smislu zaštite igrače, što je uostalom i osnovna svrha osiguranja, već se i klubovi pošteđuju dugotrajnih procesa po tužbama igrača kojima je u pojedinim slučajevima dovedeno u pitanje nastavak bavljenja fudbalom, i koji često iziskuju enormne troškove“, kaže se u saopštenju SPFCG.

Ispred Sindikata sastanku su prisustvovali predsjednik Željko Janović, potpredsjednik Željko Damjanović, advokat Saša Kovačević i sekretar za međunarodnu saradnju SPFCG Vladimir Krsmanović.



ISTORIJSKI POTEZ FUDBALERA RASING SANTANDERA

Nema para, nema igre

Fudbaleri španskog trećeligaša Rasinga iz Santandera odbili su 30. januara da odigraju revanš meč četvrtfinala Kupa Kralja na svom terenu protiv Real Sosijedada, u znak protesta zbog činjenice da im uprava kluba od septembra prošle godine nije isplaćivala zarade.

Scene koje su se te večeri dogodile na kišom okupanom stadionu „El Sardinero“ španski mediji opisali su kao istorijske. Zagrljeni na centru terena, domaći fudbaleri su ostali nepomični i nakon početnog zvižduka sudije Gila Manzana. Igrači Sosijedada razmijenili su nekoliko dodavanja na svojoj polovini, potom su loptu izbacili u aut, a arbitar već nakon 20 sekundi odsvirao kraj meča. Sa tribina se proložio aplauz...

„Odustali smo od onoga što nam se najviše dopada. Odustali smo od igre“, rekao je kapiten Rasinga Mariano Sainc.

„Htjeli smo da igramo, ali isto tako nismo željeli da dopustimo da se na ovakav način uskraćuju naša prava. Igrati u četvrtfinalu Kupa bio je san za sve nas fudbalere, sramota je što se sve završilo na ovakav način. Mi smo bili istrajni u onome što smo već bili najavili čelnicima kluba.“

Igrači Rasinga na taj način nisu ni pokušali da dostignu zaostatak od 1:3 iz prve utakmice. Tri dana prije nesuđenog revanša, obratili su se saopštenjem da neće igrati utakmicu ukoliko uprava kluba na čelu sa predsjednikom Anhelom Lavinom

ne da neopozivu ostavku. Kako su istakli, bili su siti praznih obećanja.

Malo je ko, međutim, vjerovao da će se dogoditi baš takve scene, do sada nezabilježene u najjačim ligama Evrope.

„Kriza klupskega fudbala“, pisalo je na naslovnoj strani madridskog lista „As“.

„Istorijski potez“, objavio je „El Mundo Deportivo“ iz Barselone. Potez igrača Rasinga iz Santandera naišao je na opšte održavanje.

Podrške su stizale sa svih strana.

„Srećan sam zbog plasmana u polufinale Kupa, ali ovo nije vrijeme za slavlje. Znali smo da protivnik neće igrati, najavio mi je to trener Rasinga Pako Fernandes. Bili smo malo zbumjeni, ali drago mi je da se sve

završilo na simpatičan način. Igračima Rasinga želimo puno sreće u nastojanju da se izbore za svoja prava“, kazao je trener Real Sosijedada Žagoba Arasate.

Golman Napolija, Španac Pepe Rejna, napisao je na Tvitru:

„Zgrožen sam načinom na koji uprava Rasinga vodi svoj klub. Želim da izrazim solidarnost sa fudbalerima, koji su pokazali i profesionalnost i dostojanstvo.“

Španska fudbalska federacija odlučila je zbog ovog poteza da izbací Rasing Santander iz Kupa Kralja za narednu sezunu, uz simboličnu novčanu kaznu od 3,006 eura.

Rasing je do prije dvije godine bio standardni član Primere, a onda su počeli finansijski problemi...



Barsa i Real gube prednost od TV prava?



Španska vlada odlučila je da napravi korake ka predlogu novog zakona u raspodjeli novca od TV prava, kojim bi se zaustavio monopol Real Madrida i Barselone. Da li će to dovesti do pravednije raspodjele novca, kao što je to slučaj u engleskoj Premjer ligi, tek će se vidjeti.

Real i Barselona svake godine dobiju otprilike po 150 miliona eura od televizijskih prava, što je neuporedivo više od ostalih timova Primere.

Primjera radi, treći na toj listi, Atletiko Madrid, godišnje dobije tri puta manje od Reala i Barselone, a ostali timovi i do šest puta.

Ovako neravnopravna raspodjela je glavni uzrok finansijske dominacije Reala i Barselone u španskom fudbalu.

FUDBALERI SU NAJMANJE UPOZNATI SA SVOJIM PRAVIMA

dr Vesna Simović-Zvicer

Regulisanje radno-pravnog statusa sportista predstavlja složenu temu, obzirom da ostvarivanje prava iz radnog odnosa u ovoj oblasti ima niz specifičnosti u odnosu na ostale kategorije zaposlenih. Ovo pitanje je kod nas regulisano velikim brojem pravila, koja nijesu pravno uobičena, ni dovoljno razrađena, jer je prepusteno sportskim savezima da uređuju značajni dio pitanja, koja bi trebala biti definisana u okviru zakona i kolektivnog ugovora. Zakon o sportu se na bavi detaljnije radno-pravnim statusom sportista, osim što navodi da se prava, obaveze i odgovornosti sportista uređuju ugovorom između sportiste i sportske organizacije, u skladu sa zakonom, sportskim pravilima i aktima sportske organizacije. Na taj način, ostaje da se na profesionalne sportiste primjenjuju odredbe Zakona o radu u pogledu njihovih prava, obaveza i odgovornosti iz radnog odnosa, što naravno nije dovoljno, zbog specifičnosti radno-pravnog statusa sportista.

Iskustva iz zemalja koje su članice Evropske unije govore drugačije. Naime, neke od zemalja koje su članice Evropske unije ovo pitanje su detaljno uredile posebnim propisima, na način što su sportistima garantovale socijalna prava i osiguranje, socijalnu pomoć, zdravstveno osiguranje, pravo na privatne penzije, fondove i dr. Primjer evropskih država koje su se opredijelile za primjenu ovog modela uređivanja materije sporta su: Francuska, Mađarska, Italija, Rumunija, Španija, Slovenija, Grčka i Hrvatska. Ovaj model podrazumijeva postojanje posebnih zakona i kolektivnih ugovora kojima se uređuju sport i pravni odnosi koji nastaju u oblasti sporta i povodom sporta, gdje

posebno mjesto zauzima regulisanje radno-pravnog statusa sportista.

Pohvalno je što je naš Zakon o sportu predviđao da odnos između sportiste i kluba mora biti regulisan ugovorom, kao i kod ostalih kategorija zaposlenih, ali to nije dovoljno. Da bi se obezbijedio adekvatan radno-pravni status sportiste, neophodno je precizirati ostvarivanje ostalih individualnih i kolektivnih prava koja uživaju profesionalni sportisti. To predviđaju Evropski kodeks sportske etike i Evropska sportska povelja, u kojima se posebno ističe obaveza stvaranja uslova za bezbjedan sport. Ukoliko ovo pitanje prenesemo na oblast radnih odnosa, ova obaveza bi podrazumijevala obezbjeđivanje uslova za bezbjedno bavljenje sportskim aktivnostima, odnosno obezbjeđivanje uslova za bezbjedan rad sportiste – kao zaposlenog, što podrazumijeva čitav korpus prava, među kojima se posebno ističe - pravo na novčanu naknadu zbog povrede prilikom treninga ili takmičenja, profesionalne bolesti ili nekog drugog narušavanja zdravlja, a koje je u vezi sa sportom. Osim ovog pitanja, neophodno je precizirati i ostvarivanje ostalih prava iz radnog odnosa za sportiste, kao što su: pitanja koja se odnose na raspored radnog vremena, prekovremeni rad, pravo na odmore; pitanja koja se odnose na zaradu i druga primanja sportiste – u skladu sa prirodnom određenog sporta, kao i prava koja se odnose na sindikalno organizovanje i rješavanje radnih sporova.

Nužnost preciziranja radno-pravnog statusa sportista kroz poseban kolektivni ugovor proizlazi iz potrebe da se obezbijedi pravna sigurnost svakog sportista. Ovo iz razloga što prava i

obaveze koja će biti regulisana kolektivnim ugovorom moraju biti u skladu sa zakonom, a individualni ugovor – koji će zaključivati sportista sa svojim klubom mora obezbedivati najmanje onaj obim prava koji je propisan kolektivnim ugovorom. Važnost kolektivnog pregovaranja treba istaći i zbog toga što će se na ovaj način doprinesti razvijanju kulture socijalnog dijaloga u oblasti sporta, što znači da predstavnici sindikata sporta i sportskih saveza treba postupaju kao partneri – čiji zajednički cilj jeste postizanje što boljih rezultata u sportu.

Upravo za ostvarivanje tog cilja neophodno je precizirati i pitanja koja se tiču radno-pravnog statusa sportista, jer se na ova način predupređuju kolektivni i individualni sporovi. Dobar socijalni dijalog među socijalnim partnerima u oblasti sporta predstavlja odnos Sindikata profesionalnih fudbalera i Fudbalskog saveza Crne Gore, koji je rezultirao potpisivanjem Memoraduma o saradnji, koji je potvrda međusobnog uvažavanja i spremnosti da se kroz socijalni dijalog doprinese unapređenju radno-pravnog statusa fudbalera i ukupnog ambijenta koji je uslov za postizanje vrhunskih rezultata u ovom sportu. Mogu da iskažem zadovoljstvo što sam bila jedan od učesnika u procesima koji su prethodili potpisivanju pomenutog Memoranduma, kao konsultant Sindikata profesionalnih fudbalera CG.

Ovu priliku bih iskoristila da izrazim divljenje zbog rezultata koje je u kratkom roku ostvario u svom radu Sindikat profesionalnih fudbalera CG, jer samo prije tri godine, kada je počeo sa realizacijom konkretnih aktivnosti, nije našao razumijevanje ostalih socijalnih partnera. Danas je Sindikat profesionalnih fudbalera CG ne samo nezaobilazan faktor u kreiranju ambijenta za rad sportista u CG, već je prepoznat i priznat na međunarodnom nivou, kao punopravnan član FIFPRO-a. Sve ovo je potvrda da ako imamo viziju i istrajni smo u realizaciji postavljenih ciljeva, rezultati ne mogu izostati.

Međutim, misija Sindikata profesionalnih fudbalera CG nije nimalo laka, a ni jednostavna. Ovo iz razloga što zaštita prava na rad sportista ima svoje specifičnosti u odnosu na radnopravnu zaštitu ostalih kategorija zaposlenih. Brojni problemi sa kojima se suočavaju članovi Sindikata profesionalnih fudbalera CG ukazuju da ova je kategorija zaposlenih u CG najmanje upoznata sa pravima koja im pripadaju iz radnog odnosa, a koja proviziraju i rješavanje radnih sporova. Ispunjavanje ovih prava je u velikoj mjeri zavisno od strane klubova, tako da profesionalni fudbaleri pripadaju onoj kategoriji zaposlenih čija su prava najmanje zaštićena. Ipak, ja vjerujem da će ovi i drugi problemi sa kojima se susreće u radu za Sindikat profesionalnih fudbalera CG u budućnosti biti izazov, kojem će uspijeti da pruži adekvatan odgovor, te da će na taj način potvrditi da jeste i da bi trebalo da bude ravnopravan partner u kreiranju politike u oblasti sporta.

